

Redovisningskonsulten 7-8 1995, s. 28-29

De nya momsreglerna för begagnade bilhandeln

Den 1 november 1995 försvann helt den s.k. fiktiva avdragsrätten för moms avseende varuförvärv från icke yrkesmässiga personer, vilket jag redogjorde för i Redovisningskonsulten 6/95. För bl.a. begagnathandeln ersattes den fiktiva avdragsrätten med ett marginalbeskattningssystem, vilket går ut på att endast vinstmarginalen momsbeskattas då handlaren (återförsäljaren) vidareförsäljer en (begagnad) vara som förvärvats från en privatperson. Återförsäljaren kan dock välja att tillämpa normala momsbeskattningsregler. Vad innebär förlusten av fiktiv avdragsrätt och den nya vinstmarginalmomsen för den som t.ex. handlar med begagnade personbilar?

T.ex. en taxiåkeriägare får från och med den 1 november 1995 inte längre göra något fiktivt avdrag för moms om han köper en begagnad bil från en privatperson, men hur är det med förvärv från en bilhandlare?

Först konstateras att med begagnad bil avses här helt enkelt en bil som har varit i bruk och som är lämplig för vidare användning i befintligt skick eller efter reparation. Det är alltså inte samma gränsdragning som mellan nya och begagnade transportmedel vid EG-handel (som ju handlar om viss cylindervolym eller effekt och vissa tidsgränser eller körsträckor).

För nya bilar fakturerar bilhandlaren B, liksom tidigare, moms som taxiåkeriägaren T kan göra avdrag för. Följande gäller dock numera för Bs försäljning till T av begagnade bilar som B förvärvat

- a) från en privatperson, eller
- b) från en annan bilhandlare som i sin tur förvärvat bilen från en privatperson, eller
- c) från t.ex. en taxiåkeriägare som inte varit skyldig att debitera moms (p.g.a. att taxiåkeriägaren själv förvärvade bilen före 1991 då taxiresor var momsfria), eller
- d) från en annan bilhandlare i ett annat EG-land än Sverige vilken omfattas av motsvarande regler för begagnathandeln i det landet.

I fallen a-d råder ett *förbud* för B att i fakturan till T *specificera* den *moms* som B skall redovisa till staten. *T kan därför inte göra avdrag för "marginalmomsen" i priset.*

T belastas därför med det "förlorade" fiktiva momsavdraget och med momsens på Bs vinstmarginal. B kan dock välja att tillämpa det normala momsbeskattningssystemet på försäljningen till T. Det innebär att B i fakturan till T skall debitera moms på omsättningsbeloppet och inte på vinstmarginalen. T får då göra momsavdrag, och effektmässigt "räddas", som vi skall se, ett belopp motsvarande momsens på vinstmarginalen.

Antag att B i det gamla systemet köpte en begagnad personbil från en privatperson för 10.000 kronor och sålde den vidare för 25.000 kronor inklusive moms. Då hade B rätt till fiktivt momsavdrag med 2.000 kronor, och vinsten blev sålunda 12.000 kronor (20.000./8.000). Om B skall göra samma vinst i dag och tillämpa vinstmarginalsystemet, blir priset 22.000 kronor exklusive moms (22.000./10.000), eftersom fiktivt avdrag inte får ske numera.

Vinstmarginalmomsen som B skall redovisa till staten blir då 3.000 kronor (25% $\times$ 12.000), och priset som T får betala blir 25.000 kronor. Emellertid får ju B inte specificera momsens i fakturan till T, varför det uppkommer ett avdragsförbud för T. T kan inte göra avdrag för

marginalmomsen i sin momsdeklaration. Därför skall B i förhållande till T välja att använda det normala momsbeskattningssystemet, och utfärda en faktura till T om 27.500 kronor inklusive en i fakturan specificerad moms om 5.500 kronor (priset exklusive moms är alltså då 22.000 kronor och 25% moms är 5.500 kronor). T har ju avdragsrätt för moms i sin verksamhet, varför kostnaden nu blir 22.000 kronor i stället för 25.000 kronor. Genom att B tillämpar det normala systemet så "räddas" ett belopp om 3.000 kronor som avdrag hos T, vilket ju också motsvarar marginalmomsen. Även om likviditetspåfrestningen blir högre för T (priset är 27.500 kronor i stället för 25.000 kronor) så blir ändå kostnaden lägre hos T (22.000 kronor i stället för 25.000 kronor).

T kan fortfarande inte komma åt någon fiktiv moms som fanns vid Bs förvärv, eftersom fiktivt avdrag inte får förekomma. Tillämpningen av det normala systemet medför i och för sig en likviditetspåfrestning för T, eftersom priset blir högre men T har ju avdragsrätt i sin verksamhet och kan då som sagt "rädda" ett belopp motsvarande vad vinstmarginalmomsen skulle ha varit. Mitt råd är därför att bilhandlare tillämpar det normala momsbeskattningssystemet i förhållande till taxiåkare och vinstmarginalsystemet i förhållande till kunder som inte har avdragsrätt för inköp av personbilar, dvs. i förhållande till privatpersoner och företag som inte är taxiåkare, biluthyrare eller bilhandlare.

Skulle B ändå använda vinstmarginalsystemet i förhållande till T innebär det därav föranledda avdragsförbudet för T, att T inte kan ta ut moms vid en senare försäljning av bilen till någon annan, eftersom bilen är ett inventarium hos T och moms inte debiteras vid försäljning av inventarier för vilka avdragsrätt inte förelåg vid det egna förvärvet. Har någon i ett tidigare led tillämpat vinstmarginalsystemet, kan alltså aldrig efterföljande säljare av samma bil debitera moms. Detta talar ytterligare för att det normala systemet bör väljas av bilhandlare B, i vart fall när han säljer den begagnade personbilen till taxiåkeriägaren T.

Om vinstmarginalsystemet ändå tillämpas - framförallt vid försäljning till privatpersoner - får man dock inte använda den förenklade varianten med vinstmarginalmoms på skillnaden mellan redovisningsperiodens försäljnings- och inköpspriser avseende bilar som inköpts och säljs för klumppriser. Motorfordon är ju vanligen registrerade och därmed lätta att identifiera, varför något motiv för den förenklade varianten inte har ansetts föreligga.

Övergångsregel

B kan den 31 oktober 1995 i sitt lager ha haft bilar som förvärvats med fiktiv avdragsrätt. Eftersom fiktiv avdragsrätt endast funnits i Sverige bör det emellertid påpekas att det här enbart handlar om förvärv i Sverige. För dessa bilar skall B göra fiktivt momsavdrag och sedan ta ut moms i fakturan till såväl T som till köpare som är privatpersoner, och sålunda tillämpa det normala systemet trots att vidareförsäljningen sker den 1 november 1995 eller senare. B får nämligen enligt övergångsbestämmelserna inte tillämpa vinstmarginalsystemet för en sådan bil, eftersom fiktivt avdrag ju får ske och en tillämpning av det systemet då skulle innebära "dubbel kompensation". Dessa bilar medför alltså inte några problem, utan behandlas precis som tidigare.

Biluthyrare och bilskrotare

I sammanhanget får också sägas att några näraliggande områden till begagnade bilhandeln, nämligen biluthyrare och bilskrotare, inte skall tillämpa vinstmarginalsystemet utan normal momsbeskattning. Min tolkning är alltså att vinstmarginalsystemet endast kan tillämpas när

en hel vara säljs vidare, inte då t.ex. en inköpt bil vidareuthyrs eller säljs som skrot i delar. Dessa kategorier kompenseras alltså inte på något sätt för det förlorade fiktiva avdraget.